

FREDENSBORG
KOMMUNE

Folkeoplysningspolitik

Godkendt af Byrådet den 1. oktober 2012 og
tilrettet marts 2016.

FRIKOMMUNE
- FRISAT OFFENTLIG SEKTOR

Forord

Med den seneste ændring af folkeoplysningsloven er rammerne lagt for en ny folkeoplysningspolitik, der både favner de frivillige folkeoplysende foreninger, aftenskolerne og de selv-organiserede borgere, der er aktive i fritidslivet.

Vi har en fantastisk ramme, hvor naturen – det grønne og det blå – indbyder til et mangfoldigt fritidsliv, faciliteter inde og ude samt en helt unik opbakning med ca. 20.000 aktive medlemmer i de ca. 130 foreninger under det folkeoplysende område og 3 aftenskoler, der afholder ca. 11.400 undervisningstimer for mange kursister.

En meget stor del af kommunens fritidsaktiviteter står de frivillige folkeoplysende foreninger og aftenskolerne for. Gennem deres aktiviteter i det folkeoplysende fritidsliv er de med til at tilbyde kommunens borgere muligheder for aktivt at deltage i meningsfulde og udviklende fællesskaber omkring deres særlige interesser.

De gode muligheder for et rigt fritidsliv skabes også af alle de aktive frivillige ledere, der dagligt yder en uvurderlig frivillig indsats for, at borgere i alle aldersgrupper, med hver deres interesse, baggrund, individuelle formåen og færdigheder har fornøjelse af kommunens mange fritidstilbud.

Dem vil jeg gerne benytte denne anledning til at rette en særlig tak til. I udgør drivkraften i det folkeoplysende fritidsliv.

Med folkeoplysningspolitikken sætter vi den overordnede politiske ramme og retning for arbejdet på det folkeoplysende område og beskriver, hvad man som borger i Fredensborg Kommune kan forvente på området.

Som supplement til politikken har vi mulighed for at udarbejde strategier for konkrete initiativer. Strategierne vil beskrive de konkrete mål, vi vil nå og hvordan vi vil nå dem. Strategierne skal knytte initiativerne og målene an til det kommunale budget, så vi sikrer, at vi også har midlerne til at gøre det, vi siger.

En stor tak til alle i fritidslivet, som har bidraget til folkeoplysningspolitikken og som dermed har taget det aktive medborgerskab på sig.

På Fritids- og Idrætsudvalgets vegne

Per Frost Henriksen
Formand

Indledning

Folkeoplysningsloven af 2011 forpligtiger alle kommuner til at udarbejde en lokal politik for det folkeoplysende område. Med den nye lov sættes der især fokus på demokratiforståelse og det aktive medborgerskab.

Folkeoplysningens formål er at give mennesker kvalifikationer til at begå sig og tage aktiv del i det samfund, de er en del af. Deltagelse i folkeoplysende aktiviteter bidrager til at gøre den enkelte til en aktiv deltager i det forpligtende fællesskab og dermed til en aktiv medborger i det demokratiske samfund.

Begrebet folkeoplysning dækker over alle de tilbud og muligheder for et aktivt fritidsliv, som idræts- og kulturforeninger, aftenskoler og uniformerede korps skaber og organiserer. Folkeoplysning dækker også over de selvorganiserede borgere, der alene eller sammen med andre dyrker deres fritidsinteresser med folkeoplysende sigte. Folkeoplysningspolitikken forholder sig ikke til idræts- og kulturaktiviteter, som ikke har et folkeoplysende sigte, da disse hører til i kultur- og idrætspolitikken.

Den folkeoplysende virksomhed er baseret på det frivillige, demokratisk og ikke kommercielt opbyggede foreningsliv, der bygger på det forpligtende fællesskab, og omfatter undervisning for voksne, det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde samt idræts- og idébestemt børne- og ungdomsarbejde. Den folkeoplysende virksomhed omfatter frivillige foreninger, aftenskoler og selvorganiserede borgere som til sammen udgør det folkeoplysende fritidsliv.

Fredensborg Kommune har i samarbejde med brugerrepræsentanter på det folkeoplysende område og Fritidsforum, det kommunalt nedsatte brugerudvalg for det folkeoplysende område, udarbejdet Fredensborg Kommunes folkeoplysningspolitik.

Politikken definerer visionerne og rammerne for folkeoplysningsområdet, hvor begreber som forpligtende fællesskaber, demokratiforståelse og aktivt medborgerskab er væsentlige elementer.

Folkeoplysningspolitikken indeholder fire overordnede politiske udsagn, der viser Byrådets vision på folkeoplysningsområdet og den service, borgerne kan forvente. De fire politiske udsagn ligger indenfor de fire temaer:

- Anerkendelse og støtte
- Inddragelse
- Rammer for fritidslivet
- Samarbejde.

Folkeoplysningspolitikken beskriver de overordnede rammer, der skal være med til at sikre fremdrift og dynamik i de folkeoplysende aktiviteter.

Det folkeoplysende område i Fredensborg Kommune

På det folkeoplysende område i Fredensborg Kommune er der pr. 1. januar 2016 i alt 126 godkendte folkeoplysende foreninger, som får kommunalt tilskud.

De folkeoplysende foreninger i kommunen har ca. 13.000 medlemmer over 25 år og ca. 7.000 medlemmer under 25 år. Ligesom der er tre aftenskoler med i alt 11.400 undervisningstimer pr. år fordelt på almen undervisning, musikundervisning, handicapundervisning og foredrag. Budgettet for det frivillige folkeoplysende område er i 2016 på ca. 9,8 mio. kr. Fredensborg Kommune har pr. 1. januar 2016 en række faciliteter, som anvendes til fritidsaktiviteter.

Kommunale fritidsfaciliteter

4 fodboldanlæg
3 kunstgræsanlæg
3 atletikanlæg
5 tennisanlæg
1 multibane
1 idrætscenter (3 tennisbaner, multisale, 1 springgrav, 1 pomfritgrav og 2 storrmapoliner)
1 motocrossanlæg
2 skateparks
1 strandhåndboldbane
2 strandvolleybaner
2 petanqueanlæg
1 bueskydningslokale
1 bueskydningsareal
2 flugtskydningsbaner
9 idræts- og skolehaller, inkl. 1 springgrav
5 teater- og skolescener
3 udendørsscener
8 foreningshuse
5 mødelokaler på bibliotekerne
3 spejderhytter
1 frisbeegolfbane
3 strand/svømmeanlæg
1 motions- og legerum
2 motionsanlæg
7 cykel- og motionsruter
3 GPS ruter
2 skov med "find vej poster"
1 svømmebane
1 mountainbike rute
2 klatrevægge
1 hundetræningsanlæg
3 hundetræningsarealer
Fredtoften (rekreativt område)
Nivå Havn

Fritidsfaciliteter ejet af fx foreninger og selskaber

Børnekulturhuset, ridecentre, motionsplads), bålhytte, golfbaner, ro- og sejlsportsanlæg, fitnesscentre, NKK hallen og privatskolers haller, sale og idrætsanlæg.

Anerkendelse og støtte

De frivilliges indsats anerkendes og værdsættes

Deltagelse i folkeoplysende aktiviteter giver glæde, gode venner, nye færdigheder og fremmer samtidig lysten til at tage aktiv del i samfundet. Det er Fredensborg Kommunes målsætning at udbygge og understøtte et aktivt, sjovt, sundt og mangfoldigt fritids- og foreningsliv.

Fredensborg Kommune prioriterer at understøtte et alsidigt udbud af folkeoplysende tilbud i kommunen. På den måde får alle borgere - uanset alder, færdigheder, handicap, interesser og baggrund - mulighed for at deltage i folkeoplysende aktiviteter i foreninger og aftenskoler og på egen hånd.

Fritidslivets lokale initiativer og gode idéer, iværksat af foreninger, aftenskoler og selvorganiserede borgere, som medvirker til at fremme demokratiforståelse og det aktive medborgerskab blandt kommunens borgere, bliver værdsat og støttet.

Reglerne for foreninger, aftenskoler og borgere skal være enkle og klare. De frivillige skal opleve, at de bruger deres tid på aktiviteter frem for unødigt administrativt arbejde.

Fredensborg Kommune afsætter midler til tiltag, der understøtter udviklingsarbejde i forbindelse med organisationsformer, nye initiativer eller projekter herunder fx selvorganiserede aktiviteter med et folkeoplysende sigte samt aktiviteter, der foregår i det organiserede fritidsliv.

Fredensborg Kommune understøtter og rådgiver selvorganiserede, der ønsker at forankre aktiviteter i en folkeoplysende forening ligesom deres enkeltstående arrangementer og projekter kan støttes.

Vi anerkender og støtter de frivilliges folkeoplysende indsats ved blandt andet at

- bakke op om initiativer og indsatser fra fritidslivet.
- rådgive og vejlede de frivillige på området.
- understøtte de frivilliges initiativer til rekruttering og fastholdelse af aktive deltagere og frivillige ledere i fritidslivet.
- skabe et stabilt økonomisk grundlag for fritidslivet via en forsat udvikling og tilpasning af reglerne for tilskud og puljemidler.
- forbedre kommunikationen med de frivillige herunder særligt den digitale kommunikation, så de frivillige kan få mest mulig tid til aktiviteterne.
- tilstræbe at fritidsfaciliteter er tilgængelige for handicappede.

Inddragelse

Fritidslivet inddrages og deltager i relevante beslutningsprocesser

Fredensborg Kommune ønsker at inddrage de frivillige foreninger, aftenskoler og selvorganiserede borgere i relevante beslutninger og aktiviteter på folkeoplysningsområdet.

Fredensborg Kommune har nedsat et brugerudvalg kaldet Fritidsforum, som er sammensat af repræsentanter fra paraplyorganisationerne for kultur, idræt, aftenskoler og uniformerede korps samt politikere fra relevante udvalg. Fritidsforum bliver inddraget i sammenhænge af principiel karakter.

De frivillige foreninger, aftenskolerne og de selvorganiserede borgere skal opleve inddragelse fx gennem dialogmøder, digitale debatfora og høringer. Det folkeoplysende fritidsliv skal have let adgang til at deltage aktivt i kommunale beslutningsprocesser på området. Fredensborg Kommune informerer om mulighederne for brugerinddragelse, så fritidslivet kender mulighederne og kan benytte dem.

Vi sikrer de frivilliges inddragelse og deltagelse ved blandt andet at

- lytte til ønsker og idéer fremsat af fritidslivet, både fra den enkelte og fra foreninger.
- invitere til debat- og temamøder om relevante emner for fritidslivet, som Fritidsforum er medarrangør af.
- have dialog og høring af Fritidsforum forud for vedtagelse af :1. Folkeoplysningspolitik. 2. Fredensborg Kommunes budget for den folkeoplysende virksomhed. 3. Retningslinjer for tilskud til den folkeoplysende virksomhed.
- inddrage fritidslivet og Fritidsforum i planlægningen af aktiviteter og kurser for folkeoplysende frivillige, som afholdes i det omfang, budgettet tillader det.

Rammer for fritidslivet

Fritidsfaciliteterne bruges af så mange fritidsbrugere som muligt

En væsentlig forudsætning for, at det folkeoplysende fritidsliv i Fredensborg Kommune kan tilbyde borgerne mulighed for et aktivt og alsidigt fritidsliv, er, at der findes egnede fritidsfaciliteter, lokaler og anlæg samt, at de er kendt af foreninger, aftenskoler og selvorganiserede borgere.

Med udgangspunkt i de kommunale budgetter arbejder Fredensborg Kommune for, at der stilles tidssvarende og lettilgængelige faciliteter til rådighed for de folkeoplysende aktiviteter. Rammerne skal tilgodese et aktivt og mangfoldigt fritidsliv for alle, med børn og unge under 25 år som særlig målgruppe.

Vi sikrer rammerne for et aktivt fritidsliv ved for eksempel at

- udvikle og tilpasse reglerne og procedurerne for tildeling af lokaler og anlæg til de lokale behov.
- udnytte kommunens fritidsfaciliteter bedst muligt.
- informere om kommunens mange forskelligartede fritidsfaciliteter.
- facilitere at institutioner, skoler og fritidslivet i højere grad koordinerer og samarbejder om anvendelsen af faciliteterne.
- fremtidssikre når der renoveres og etableres nye anlæg i forhold til krav fra brugere og nye fritidsaktiviteter, der kræver nyt udstyr og anderledes faciliteter.
- understøtte udviklingen og samarbejde med offentlige og private aktører om styrkelse af et fleksibelt og varieret udbud af idræts-, kultur- og naturfaciliteter til fritidslivet.
- kortlægge og formidle faciliteternes anvendelse.

Samarbejde

Samarbejde på tværs i fritidslivet der gavner alle

Samarbejde på tværs i fritidslivet, mellem foreninger, aftenskoler og selvorganiserede, på tværs af bysamfund og på tværs af traditionelle politikområder er vigtig for udviklingen af fremtidens fritidsliv.

Med udgangspunkt i de folkeoplysende traditioner, kan de frivillige folkeoplysende aktiviteter bidrage til at løfte opgaver og udfordringer på en række områder udover selve fritidslivet. Målet er at drage fordel af de ressourcer og kompetencer, som de folkeoplysende frivillige rummer, og den udvikling et samarbejde mellem flere aktører skaber.

Fredensborg Kommune bakker op om og støtter partnerskaber og samarbejder mellem det folkeoplysende fritidsliv og fx skoler, daginstitutioner, fritids- og ungdomsklubber, biblioteker, Fritidsbutik, Gang i Fredensborg, pleje- og aktivitetscentre og humanitære organisationer. Der er fokus på partnerskaber og samarbejder, der skaber udviklende aktiviteter, som giver borgerne basis for at være aktive gennem hele livet.

Vi understøtter samarbejde på tværs og samspil med de øvrige områder i kommunen ved blandt andet at

- hjælpe foreninger til at starte samarbejder på tværs af fælles aktiviteter, der styrker og udvikler foreningerne og som bidrager til et aktivt, sjovt, sundt og mangfoldigt fritids- og foreningsliv.
- prioritere aktiviteter, som med flere aktører skaber nytænkende tilbud til fritidsbrugerne.
- støtte foreninger og frivillige m.fl., der samarbejder og tager socialt ansvar.
- udbygge og udvikle samspillet mellem den folkeoplysende virksomhed og andre politikområder.

